U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **CITY WEST INVESTORS, s. r. o.,** se sídlem v Praze 1, Rybná 682/14, zast. advokátem JUDr. Tomášem Vymazalem, se sídlem AK v Olomouci, Wellnerova 1322/3C, proti žalovanému: **Městský úřad v Prostějově, stavební úřad,** se sídlem v Prostějově, nám. T. G. Masaryka 130/14, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 11. 2011, č. j. 30 A 87/2011 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobou ze dne 14. 4. 2011 se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod čj. PVMU 173138/2010. Dne 6. 10. 2011 vzal žalobce žalobu zpět; Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) proto výše označeným usnesením řízení o žalobě podle ust. § 47 písm. a) zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) zastavil. Současně krajský soud přiznal žalobci náhradu nákladů řízení, přitom uvedl, že návrh byl vzat zpět pro pozdější chování žalovaného (požadované správní rozhodnutí bylo v průběhu soudního řízení vydáno).

Žalovaný (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítá nezákonnost a nesrozumitelnost usnesení krajského soudu o zastavení řízení; uplatňuje tedy důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Své výhrady směřuje a priori do výroku o nákladech řízení. Dle stěžovatele krajský soud nesprávně postupoval dle ust. § 60 odst. 3 věta druhá s. ř. s., podle něhož má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh vzat zpět pro pozdější chování odpůrce. Krajský soud dle stěžovatele postupoval nezákonně, neboť předpokladem pro uplatnění postupu dle uvedeného ustanovení je jisté aktivní chování odpůrce, které je způsobilé navodit situaci, kdy navrhovatel vezme zpět své podání. V projednávané věci však stěžovatel takovou situaci nenavodil, neboť Krajský úřad Olomouckého kraje usnesením čj. KUOK 60933/2011 ze dne 3. 6. 2011 rozhodl tak, že zjednáním nápravy byl pověřen Magistrát města Olomouce. Stavební úřad Prostějov (tj. žalovaný) tak již neměl možnost ve věci jakkoli jednat; nemohlo tak dojít k naplnění

podmínky § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s., která vyžaduje, aby zde existovala souvislost mezi zpětvzetím návrhu a pozdějším chováním odpůrce. Jako odpůrce (žalovaný) je jednoznačně v žalobním návrhu uveden stavební úřad Městského úřadu Prostějov, a nikoli Magistrát města Olomouce. Z odůvodnění usnesení krajského soudu dle stěžovatele vyplývá, že soud se mylně domníval, že požadované rozhodnutí vydal stavební úřad Městského úřadu Prostějov jako žalovaný. Krajský soud rozhodnou skutečnost před vydáním svého usnesení nezjišťoval, popř. mu byla žalobcem, když bral svůj návrh zpět, úmyslně zatajena. Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvádí, že žaloba na ochranu proti nečinnosti byla podána v době, kdy stěžovatel ještě ve lhůtě stanovené nadřízeným správním orgánem ve smyslu ust. § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu vedl řízení; v této žalobě je jako žalobce označena společnost CITY WEST INVESTORS, s. r. o., se sídlem nám. 14. října 1307/2. K datu podání žaloby se však společnost na této adrese nenacházela, dle obchodního rejstříku společnost se shodným názvem se nacházela na ulici Rybná 682/14, Praha 1; jednalo se tedy o nesprávné označení žalobce, případně se mohlo jednat o subjekt odlišný od žalobce. Krajský soud se však s tímto nedostatkem nikterak nevypořádal a rovněž v usnesení, kterým řízení zastavil, uvedl žalobce s označením na adrese 14. října 1307/2, Praha. Společnost se shodným názvem sídlí od 16. 3. 2010 až dosud na adrese Rybná 682/14, Praha 1.

Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření vyslovil nesouhlas s námitkami obsaženými v kasační stížnosti, tyto považuje za ryze účelové. Uvádí, že je pravdou, že nakonec po mnoha letech rozhodl v řízení Magistrát města Olomouce, nicméně úřadem, vůči kterému byl žaloba podána byl právě stěžovatel, tedy správní orgán, který byl povinen ve věci rozhodnout; vzhledem k tomu, že byl i přes četné urgence a opatření nadřízeného orgánu nečinný, byla v souladu s ust. § 80 odst. 4 písm. c) správního řádu v rámci opatření proti nečinnosti věc předána k rozhodnutí jinému správnímu orgánu ve správním obvodu nadřízeného správního orgánu, tedy Magistrátu města Olomouce. Dle žalobce však to nic nemění na tom, že k podání žaloby došlo oprávněně, a to z důvodu nečinnosti stěžovatele, ze stejného důvodu, tzn. jeho další nečinnosti, potom došlo k oné delegaci. Měl-li by náhradu nákladů řízení hradit orgán, který nezavdal žádný důvod pro podání žaloby a fakticky provedl řízení namísto stěžovatele, postrádal by takový postup zcela smysl právní normy obsažené v § 60 odst. 3 s. ř. s.

K námitce stěžovatele stran označení žalobce tento uvádí, že se jednalo pouze o formální písařskou chybu, kdy došlo omylem k uvedení dřívějšího sídla žalobce, tato nemohla mít žádný vliv na rozhodnutí ve věci, neboť žalobce byl natolik identifikován shodným identifikačním číslem, že nemohly nastat žádné pochybnosti o jeho totožnosti. Námitka stěžovatele je zcela účelová a pouze odvádí pozornost od podstaty sporu, tedy od skutečnosti, že stěžovatel byl více než rok a půl nečinný. Žalobce proto navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Nejvyšší správní soud posoudil námitky, které stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil a dospěl k závěru, že kasační stížnost není přípustná.

Podle ust. § 104 odst. 2 s. ř. s. je kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, nepřípustná.

Stěžovatel kasační stížností nebrojí proti výroku, kterým řízení bylo zastaveno, ale pouze proti výroku, kterým mu byla uložena povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení

Podle ust. § 37 odst. 4 s. ř. s. může navrhovatel vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl. Pokud tak učiní, soud řízení dle § 47 písm. a) s. ř. s. zastaví.

V daném případě stěžovatel nečiní sporným obsah podání, kterým v celém rozsahu vzal žalobce návrh učiněný před krajským soudem zpět, netvrdí ani, že řízení nemělo být zastaveno, resp. že krajský soud měl postupovat jiným způsobem, resp. rozhodnout o návrhu na zpětvzetí jinak. Lze tak uzavřít, že stěžovatel kasační stížností nebrojí proti výroku o zastavení řízení. Ve vztahu k tomuto výroku je třeba označit námitky stěžovatele stran nepřesného označení žalobce, resp. jeho sídla v rozhodnutí krajského soudu za irelevantní a zcela účelové. Nejvyšší správní soud podotýká, že jakkoli žalobce sám v žalobě uvedl nesprávně svoji dřívější adresu, tj. nám. 14. října 1307/2, sám stěžovatel se vždy vyjadřoval k žalobci, který byl v žalobě označen s uvedením adresy nám. 14 října 1307/2, Praha, sám jej rovněž např. ve svém vyjádření, které zaslal původně Krajskému soudu v Ostravě dne 17. 5. 2001 pod čj. PVMU 57969/201161 takto označoval (a to i s uvedením jeho identifikačního čísla). Není tedy žádných pochyb o tom, že identita žalobce, s nímž bylo vedeno správní řízení a mělo být vedeno i řízení před krajským soudem, byla zcela jednoznačně známa a polemika stěžovatele o možném jiném subjektu je pouze v rovině spekulací. Žalobce byl označen jednoznačně obchodní firmou tak, jak je zapsán v obchodním rejstříku, a to i se shodným identifikačním číslem; nepřesné uvedení adresy tak nezpůsobuje samo o sobě nesprávné označení žalobce, resp. nečiní sporným kdo v dané věci se v postavení žalobce nachází. Nesprávné označení adresy žalobce není s to způsobit ani nepřezkoumatelnost nebo nesrozumitelnost rozhodnutí krajského soudu.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že námitky, které stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil, směřují výhradně proti nákladům řízení, k jejichž úhradě byl stěžovatel zavázán.

Nejvyšší správní soud předesílá, že dle ust. § 102 s. ř. s. je základním předpokladem využití kasační stížnosti a priori existence rozhodnutí krajského soudu vydaného ve věci spadající do správního soudnictví a nabytí právní moci takového rozhodnutí. Nejvyšší správní soud proto v první řadě musí při přezkumu kasační stížností napadeného rozhodnutí zjišťovat, zda jde o rozhodnutí krajského soudu, které těmto předpokladům vyhovuje, tj. zda bylo vydáno ve věci správního soudnictví a zda jde o rozhodnutí, které nabylo právní moci. Splnění naposledy uvedeného požadavku předznamenává, že kasační stížnost je pokládána za opravný prostředek mimořádný, a že tedy řízení před krajským soudem ve věcech správního soudnictví je řízením jednoinstančním bez možnosti podat řádný opravný prostředek (odvolání), který je běžný v jiných procesních předpisech (např. v občanském soudním řádu). Pokud jsou výše uvedené předpoklady splněny, pak věta druhá § 102 s. ř. s. zásadně připouští kasační stížnost proti každému pravomocnému

rozhodnutí krajského soudu a z tohoto principu vyjímá pouze případy, kdy zákon stanoví jinak.

Zákon stanoví jinak v § 104 s. ř. s., který obsahuje výčet důvodů, proti kterým není kasační stížnost přípustná (a contrario důvodů, které v § 104 s. ř. s. nejsou uvedeny, lze kasační stížnost podat). Podle odst. 2 cit. ustanovení je kasační stížnost nepřípustná, směřuje-li jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu.

Nejvyšší správní soud se otázkami přípustnosti kasační stížnosti zabýval mimo jiné i v usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 Afs 1/2007 – 64, ze dne 1. 6. 2010, v němž mimo jiné konstatoval:*„Zákon nepřipouští kasační stížnost, je-li jejím jediným důvodem napadení výroku o nákladech řízení. Pokud by kasační stížnost byla podána v takto jednoznačné (čisté) podobě, musela by být pro nepřípustnost odmítnuta, byť by Nejvyšší správní soud seznal, že rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení není správné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2004, č. j. 4 Ans 1/2004 - 53, podle něhož „nelze zastávající právní úpravy ve správním soudnictví napravit soudem rozhodujícím o kasační stížnosti případné nesprávné rozhodnutí krajských soudů o nákladech řízení, pokud není současně kasační stížností napaden též výrok o věci samé“). Jinak řečeno, pokud je kasační stížností napaden též jiný výrok, je kasační stížnost zásadně přípustná. Právě situace, kdy kasační stížnost směřuje jak do výroku o věci samé, tak do výroku o nákladech řízení, působí výkladové problémy. Ty jsou způsobeny především zjištěním, že účastníci, kteří v rozhodnutí krajského soudu nejsou spokojeni pouze s výrokem o nákladech řízení, se možnosti dosáhnout kasační stížností na tento výrok, domáhají podáním kasační stížnosti směřující též do výroku o věci samé.“*

Ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. samozřejmě nebrání tomu, aby Nejvyšší správní soud napravil nesprávný výrok krajského soudu o nákladech řízení, i když kasační stížnost do výroku o věci samé nebude shledána důvodnou. Podle názoru rozšířeného senátu zákonodárce nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale naopak umožnit jej tam, kdy Nejvyšší správní soud věcně přezkoumává výrok o věci samé. V projednávané věci však stěžovatel do výroku o zastavení řízení kasační námitky nesměřuje.

Podle názoru, který rozšířený senát v cit. usnesení vyslovil, *„(z)ákonodárce nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale naopak umožnit jej tam, kdy Nejvyšší správní soud věcně přezkoumává výrok o věci samé.“* Rozšířený senát rovněž konstatoval, že jeho závěr není v rozporu ani s judikaturou Ústavního soudu (viz např. usnesení ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 264/07, v němž Ústavní soud uvedl, že *„rozdílný názor na interpretaci běžného práva sám o sobě nemůže založit porušení práva základního (mezi mnohými viz např. nález sp. zn. III. ÚS 31/97, uveřejněný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, sv. 8, č. 66). To platí i pro výklad příslušných ustanovení procesních předpisů upravujících náklady řízení a jejich náhradu. Navíc Ústavní soud při posuzování problematiky nákladů řízení, tj. problematiky ve vztahu k předmětu řízení před obecnými soudy jednoznačně podružné, postupuje nanejvýš zdrženlivě a k zásahům do výroků o nákladech řízení se uchyluje pouze výjimečně, například když zjistí, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces extrémním způsobem nebo že bylo zasaženo i jiné základní právo (viz nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 259/05 ze dne 21. března 2006). Kasační stížnost je toliko mimořádným opravným prostředkem, a proto jsou jak důvody kasační stížnosti, tak i její rozsah, vázány na nejzávažnější případy nezákonností. Mezi tyto případy nepatří dle vůle*

zákonodárce (ani dle přesvědčení Ústavního soudu) okruh uvedený právě v ustanovení § 104 odst. 2 soudního řádu správního. Formalistické argumentaci stěžovatele, podle níž jeho stížnost nesměřuje „jen" proti výroku o nákladech řízení, ale „také" proti výrokům ostatním, a proto nebylo možno § 104 odst. 2 soudního řádu správního aplikovat, nelze přisvědčit. Účelu zákona, totiž nezatěžovat Nejvyšší správní soud podružným rozhodováním, by se při takovém výkladu dalo vyhnout jednoduše tím, že by kasační stížnost napadala kromě výroku o nákladech řízení i jakýkoliv výrok další. To je možné v zásadě vždy a předmětné ustanovení by takový výklad učinil prázdným. Navíc vyloučení výroku o nákladech řízení z možnosti podat proti němu mimořádný opravný prostředek (v tomto případě kasační stížnost), není v českém právním řádu ojedinělé. Rovněž dovolání upravené občanským soudním řádem nelze podávat proti výroku o nákladech řízení. Vůbec námitka stěžovatele, týkající se údajné neústavnosti části ustanovení § 104 odst. 2 soudního řádu správního, je podle přesvědčení Ústavního soudu v daném případě účelová. Úprava nepřípustnosti kasační stížnosti v § 104 soudního řádu správního je totiž zcela jednoznačná a vylučuje dvojí interpretaci. Stěžovatel tak mohl a měl vědět, že se nejedná o další opravný prostředek a že tedy jeho kasační stížnost bude Nejvyšším správním soudem v této části odmítnuta bez meritorního projednání.").

Právní názor rozšířeného senátu vychází z nutnosti dodržování zásady nezatěžovat Nejvyšší správní soud podružným rozhodováním, když vylučuje z přezkumu nejen kasační stížnosti, směřující toliko proti výroku o nákladech řízení, ale i ty, které sice obsahují námitky proti výroku o věci samé, avšak ty jsou z hlediska ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné. Je-li kasační stížností zahájeno řízení, ať již jsou uplatněné námitky proti výroku o věci samé důvodné či nikoliv, není zde žádného zákonného podkladu k tomu, aby nebyl přezkoumán též výrok o nákladech řízení. Možnost takového přezkumu není v rozporu ani s požadavkem nezatěžovat Nejvyšší správní soud rozhodováním o bagatelních věcech, když se věcí samotnou již soud zabýval. Pokud je však takto zjištěna jen nesprávnost výroku o nákladech řízení, není zde zákonného důvodu takový výrok nenapravit.

Nejvyššímu správnímu soudu s přihlédnutím k výše uvedenému nezbylo, než kasační stížnost pro nepřípustnost odmítnout.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 3 ve spojení s ust. § 120 s. ř. s, podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení v případě, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. dubna 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu